

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului declarat de Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” prin intermediul avocatului stagiar Viorica Potlog.

în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de către Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM „Servicii Comunale Bolohan”, intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres, prin care cererea privind suspendarea procesului a fost admisă,

împotriva încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026,

Dosarul nr. 2rc-49/2026
PIGD nr. 2-25179878-03-2rc-12082026

Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul Central) (judecător Cristina Troianovschi)

23 octombrie 2026, mun. Bălți
Textul corespunde originalului

Examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată de Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:
Stanislav Grosu*, Președinte,*
Alina Țihonschi,
Mariana Sajin, *judecători*

A constatat următoarele:

La data de 29 decembrie 2025, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM ”Servicii Comunale Bolohan”, intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres.

În motivarea cererii de chemare în judecată, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, a invocat faptul că la 30 iulie 2024, Boldișor Efim, conducând tractorul de model Lovol 904, cu nr. de înmatriculare *****, cuplat cu remorca de model Tinaz 3YD-CD-5T, cu nr. de înmatriculare *****, deplasându-se pe traseul Orhei – Bolohan, în direcția spre sat. Bolohan, r-nul Orhei, manifestând imprudență în traficul rutier, în timpul deplasării a derapat remorca în șanțul de scurgere a apei, unde s-a inversat. În rezultatul inversării remorcii, pasagerilor ***** și *****, care se aflau în remorcă, le-au fost cauzate leziuni corporale incompatibile cu viața și au adus decesul acestora.

A specificat că Boldișor Efim care se aflat la volanul tractorului cuplat cu remorca, era angajat în calitate de șofer la ÎM „Servicii Comunale Bolohan”, proprietar al mijloacelor de transport este Primăria sat. Bolohan, iar mijloacele de transport nu aveau valabile contracte de asigurare, la data producerii accidentului, nici pe numele posesorului ÎM „Servicii Comunale Bolohan”, nici pe numele proprietarului Primăria sat. Bolohan.

În rezultatul accidentului produs, conform ordonanței Procuraturii raionului Orhei, Boldișor Efim a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (5) Cod penal.

Reclamantul a solicitat încasarea în mod solidar în ordin de regres din contul Primăriei satului Bolohan și ÎM „Servicii Comunale Bolohan” în beneficiul Asociației profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” suma de 24 100,00, cu titlu de indemnizație de asigurare pentru cheltuieli de înmormântare și suma de 96 120,50 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru deces, achitate în beneficiul moștenitorilor defunctului, dobânda de întârziere în mărime de 8 920,36 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit cererii de majorarea pretențiilor, reclamantul solicită încasarea în mod solidar în ordin de regres din contul Primăriei satului Bolohan și ÎM ”Servicii Comunale Bolohan” în beneficiul Asociației profesionale ”Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” suma de 48 900,00, cu titlu de indemnizație de asigurare pentru cheltuieli de înmormântare și suma de 192 241,00 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru deces, achitate în beneficiul moștenitorilor defuncților, dobânda de întârziere în mărime de 15 995,04 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul Primăriei satului Bolohan, avocat Mariana Kușnir, a înaintat cerere prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei civile până la pronunțarea unei sentințe definitive pe marginea cazului de învinuire a lui Boldișor Efim. În susținerea cererii de suspendare a indicat că la 30.07.2024, pe traseul Bolohan – Orhei, a avut loc accidentul rutier cu implicarea tractorului de model Lovol 904 cu nr/î ***** care avea cuplată remorca de model Tinaz *****, condus de către Boldișor Efim și avându-i ca pasageri pe ***** și *****. Urmare a decuplării remorcii de tractor acesta a derapat din partea dreaptă a carosabilului în șanțul de scurgere a apei unde s-a inversat, iar pasagerilor s-au cauza leziuni corporale incompatibile cu viața și au decedat.

Prin Ordonanța Procurorului r-nul Orhei din 01.08.24, Boldișor Efim a fost pus sub învinuire potrivit art. 264 alin 4 CP. Astfel, până în prezent nefiind adoptată nici o sentință de condamnarea definitivă și irevocabilă unde s-ar constata culpa/vina lui Boldișor Efim.

Astfel, Primăria Bolohan, Boldișor Efim, ÎM „Servicii Comunale Bolohan” nu au în prezent statut de persoane culpabile, iar despăgubirea victimelor accidentului rutier în absența unei hotărâri judecătorești prin care a fost constată vinovăția este prematură.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026, procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM „Servicii Comunale Bolohan”, intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres a fost suspendat până la soluționarea definitivă a cauzei penale de învinuire a lui Boldișor Efim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. 5 CP.

Solicitarea recurentului:

La data de 06 iulie 2026, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” prin intermediul avocatului stagiar Viorica Potlog a formulat o cerere de recurs împotriva încheierii judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii prin care cauza să fie remisă spre continuarea judecării în instanța de fond.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum a fost indicat mai sus, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a contestat încheierea primei instanțe din 23.06.2026, depunând recursul la 06.07.2026, astfel Colegiul atestă și constată că recursul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege or, recurentului i s-a înmânat încheierea contestată la data de 23.06.2026 potrivit recipisei (f.d. 139).

Argumentele părților:

În motivarea recursului, recurentul a susținut că încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23 iunie 2026 este nelegală și neîntemeiată, fiind rezultatul interpretării eronate a prevederilor art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă, motiv pentru care solicită casarea acesteia.

În susținerea cererii de recurs, AO AP BNAA menționează că, la 29 decembrie 2025, a depus la Judecătoria Orhei (sediul Central) cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Bolohan, raionul Orhei, și Î.M. „Servicii Comunale Bolohan”, cu participarea intervenientului accesoriu Boldișor Efim Simion, privind încasarea, în ordine de regres, a indemnizației de asigurare, a prejudiciului moral, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Recurenta arată că, la 30 iulie 2024, pe traseul Orhei–Bolohan, în direcția de deplasare spre satul Bolohan, raionul Orhei, s-a produs un accident rutier în care a fost implicat tractorul de model Lovol 904, cu numărul de înmatriculare *****, cuplat cu remorca de model Tinaz 3YD-CD-5T, cu numărul de înmatriculare *****, aflat în proprietatea Primăriei comunei Bolohan și în folosința Î.M. „Servicii Comunale Bolohan”, condus de Boldișor Efim Simion. În urma accidentului, ***** și ***** au decedat.

În legătură cu accidentul respectiv, Procuratura Orhei a pornit procesul penal nr. 2024270323, iar prin ordonanța procurorului Vasile Oanța din 1 august 2024, Boldișor Efim *****a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) din Codul penal.

AO AP BNAA precizează că, la data producerii accidentului, tractorul și remorca implicate nu beneficiau de o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto valabilă. În aceste circumstanțe, succesorii defuncților ***** și ***** au înaintat cereri de despăgubire către AO AP BNAA, care a instrumentat dosarele de daună și a achitat indemnizațiile și despăgubirile de asigurare cuvenite, în temeiul art. 39 alin. (8) din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de vehicule.

Recurenta susține că, în ședința de pregătire a cauzei din 21 mai 2026, reprezentantul Primăriei satului Bolohan a solicitat suspendarea procesului civil până la pronunțarea unei sentințe definitive în cauza penală privind învinuirea lui Boldișor Efim Simion. Prin încheierea din 23 iunie 2026, instanța de fond a admis cererea respectivă și a dispus suspendarea procesului civil până la soluționarea definitivă a cauzei penale.

În opinia recurentei, instanța de fond a interpretat eronat prevederile art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă, care permit suspendarea procesului în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe. Aceasta consideră că norma respectivă presupune existența unui raport real de prejudicialitate între cele două cauze, în sensul că hotărârea ce urmează a fi pronunțată în cauza conexă trebuie să aibă un caracter determinant pentru soluționarea litigiului pendinte, iar examinarea acestuia să fie obiectiv imposibilă până la soluționarea celeilalte cauze.

Recurenta subliniază că suspendarea procesului civil reprezintă un incident procedural care împiedică desfășurarea în continuare a judecății din cauza unor împrejurări obiective prevăzute de lege, care pun instanța în imposibilitatea de a efectua acte de procedură până la reluarea procesului. Prin urmare, simpla existență a unei cauze penale aflate în curs de examinare nu constituie, în sine, un temei suficient pentru suspendarea procesului civil.

Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, AO AP BNAA consideră că instanța de fond nu a cercetat și nu a stabilit cu certitudine interdependența dintre procesul penal pornit în privința lui Boldișor Efim *****și cauza civilă având ca obiect încasarea, în ordine de regres, de la Primăria comunei Bolohan și Î.M. „Servicii Comunale Bolohan” a sumelor achitate succesorilor persoanelor decedate, cu titlu de indemnizație și despăgubire de asigurare.

Recurenta menționează că instanța de fond și-a motivat soluția prin faptul că angajarea răspunderii civile delictuale presupune întrunirea cumulativă a condițiilor privind existența prejudiciului, a faptei ilicite, a raportului de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, precum și a vinovăției autorului, lipsa oricăruia dintre aceste elemente excluzând posibilitatea angajării răspunderii civile. Totodată, având în vedere existența procesului penal în care Boldișor Efim *****are calitatea de învinuit, instanța a concluzionat că nu se poate pronunța asupra pretențiilor formulate de AO AP BNAA până la pronunțarea unei sentințe definitive în cauza penală.

În opinia recurentei, această concluzie este eronată, întrucât aplicarea art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă presupune demonstrarea imposibilității obiective de examinare a cauzei civile înainte de soluționarea cauzei conexe. O asemenea imposibilitate ar exista doar în situația în care soluționarea litigiului ar depinde de stabilirea unor împrejurări juridice care nu pot fi constatate de instanța civilă învestită și care urmează să fie stabilite cu autoritate de lucru judecat în cadrul altei proceduri.

AO AP BNAA susține că instanța de fond nu a explicat în ce constă imposibilitatea obiectivă de examinare a cauzei și nici de ce elementele răspunderii civile delictuale nu ar putea fi stabilite în cadrul procesului civil, în baza probelor administrate. Dimpotrivă, existența prejudiciului, caracterul ilicit al faptei, raportul de cauzalitate și vinovăția constituie aspecte ce urmează a fi cercetate în prezenta cauză, instanța civilă având competența și posibilitatea de a le determina fără a fi necesară, în mod obligatoriu, pronunțarea unei sentințe de condamnare a intervenientului accesoriu pentru infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (5) din Codul penal.

În continuare, recurenta invocă faptul că, potrivit referinței depuse la dosar, Primăria comunei Bolohan nu contestă producerea accidentului rutier din 30 iulie 2024, implicarea tractorului aflat în proprietatea sa și în folosința Î.M. „Servicii Comunale Bolohan”, precum și faptul că vehiculul era condus de Boldișor Efim Simion. De asemenea, aceasta arată că Primăria comunei Bolohan a

achitat succesorilor victimelor compensații pentru acoperirea cheltuielilor de înmormântare, împrejurare pe care o apreciază drept o recunoaștere a răspunderii pentru decesul acestora în circumstanțele accidentului descrise în ordonanța de punere sub învinuire din 1 august 2024.

Recurenta consideră că instanța de fond dispune de toate prerogativele, instrumentele și mecanismele procesuale necesare pentru stabilirea circumstanțelor relevante, identificarea temeiurilor de drept aplicabile și aprecierea probelor, în vederea determinării temeiniciei pretențiilor formulate. În acest sens, susține că instanța civilă nu este ținută să aștepte soluția din procesul penal pentru a examina în mod autonom condițiile răspunderii civile delictuale.

În sprijinul poziției sale, AO AP BNAA face trimitere la jurisprudența recentă a Curții Supreme de Justiție, invocând Decizia din 25 martie 2026, pronunțată în dosarul nr. 2ra-691/25, paragraful 27. Potrivit argumentului prezentat de recurentă, răspunderea civilă delictuală este guvernată de propriile reguli probatorii și de propriul obiect de cercetare, iar instanța civilă este competentă să stabilească în mod autonom, în baza probelor administrate, existența faptei ilicite, a prejudiciului, a raportului de cauzalitate și a vinovăției. În acest context, recurenta invocă și prevederile art. 1998 din Codul civil, referitoare la obligația de reparare a prejudiciului cauzat printr-o faptă ilicită săvârșită cu vinovăție.

AO AP BNAA subliniază că problema esențială a litigiului nu constă în existența sau inexistența unei sancțiuni penale pentru accidentul rutier din 30 iulie 2024, soldat cu decesul a două persoane, ci în stabilirea, pe baza ansamblului probator, a faptului dacă prejudiciul achitat de asigurător a fost cauzat printr-o faptă imputabilă persoanelor împotriva cărora este exercitat dreptul de regres. În opinia recurentei, acțiunea în regres are un temei civil autonom, iar examinarea acesteia nu este absorbită și nici epuizată de soluția ce urmează a fi pronunțată în procedura penală.

Totodată, recurenta afirmă că intervenția AO AP BNAA în raporturile juridice deduse judecății reprezintă consecința mecanismului legal instituit de Legea nr. 106/2022, care, ulterior achitării despăgubirilor, îi conferă dreptul de regres împotriva persoanelor care, prin neexecutarea obligației de asigurare, au determinat activarea Fondului de protecție a victimelor străzii.

În continuare, AO AP BNAA relevă că procedura penală urmărește stabilirea existenței unei fapte ce constituie infracțiune și atragerea la răspundere penală a persoanei care a săvârșit-o, în timp ce litigiul civil are un obiect și o finalitate distincte, constând în exercitarea dreptului de regres conferit de Legea nr. 106/2022. Din această perspectivă, recurenta apreciază că existența unei cauze penale aflate la etapa urmăririi penale nu condiționează soluționarea prezentului litigiu și nu justifică suspendarea procesului civil.

De asemenea, recurenta susține că o eventuală sentință de condamnare nu constituie unicul mijloc de probă pentru stabilirea condițiilor răspunderii civile. Instanța civilă este competentă să stabilească independent împrejurările de fapt, întinderea prejudiciului și existența condițiilor răspunderii civile, în urma administrării și aprecierii nemijlocite a probelor, potrivit principiului liberei aprecieri a acestora.

AO AP BNAA reiterează că, pentru suspendarea procesului în temeiul art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă, nu este suficientă existența unui dosar penal aflat în curs de examinare, ci este necesar ca instanța să demonstreze imposibilitatea obiectivă de soluționare a litigiului civil până la pronunțarea unei hotărâri în cauza conexă și existența unui veritabil raport de prejudicialitate între cele două proceduri. În speță, recurenta consideră că o asemenea imposibilitate nu există, întrucât soluția ce urmează a fi pronunțată în cauza civilă nu depinde de

soluția din cauza penală, iar între cele două proceduri nu există o interdependență juridică de natură să justifice suspendarea procesului.

În aceeași ordine de idei, recurenta apreciază că suspendarea procesului în temeiul normei invocate are caracter excepțional și nu poate fi dispusă pe baza unor presupuneri sau din considerente de oportunitate. În opinia sa, instanța de fond trebuia să identifice în mod concret împrejurarea prejudicială ce urmează să fie stabilită în cauza penală, să explice de ce aceasta nu poate fi stabilită în cadrul procesului civil și să argumenteze în ce mod sentința penală va avea un caracter determinant pentru soluționarea prezentului litigiu.

În concluzie, AO AP BNAA susține că instanța de fond nu a stabilit și nu a motivat existența circumstanțelor care să justifice suspendarea procesului civil în temeiul art. 261 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură civilă. Recurenta consideră că motivarea încheierii contestate este formală, lacunară și insuficientă, întrucât nu demonstrează existența unei imposibilități obiective de examinare a cauzei civile până la soluționarea definitivă a cauzei penale.

Pentru aceste motive, AO AP BNAA solicită admiterea cererii de recurs și casarea încheierii Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23 iunie 2026, prin care a fost dispusă suspendarea procesului civil.

Aprecierea instanței de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind temeiurile recursului, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele motive.

Conform art. 427 alin. (1) lit. „c" Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Colegiul constată că, la data de 29 decembrie 2025, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM „Servicii Comunale Bolohan", intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres, solicitând încasarea în mod solidar în ordin de regres din contul Primăriei satului Bolohan și ÎM „Servicii Comunale Bolohan" în beneficiul Asociației profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" suma de 24 100,00, cu titlu de indemnizație de asigurare pentru cheltuieli de înmormântare și suma de 96 120,50 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru deces, achitate în beneficiul moștenitorilor defunctului, dobânda de întârziere în mărime de 8 920,36 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit cererii de majorarea pretențiilor, reclamantul a solicitat încasarea în mod solidar în ordin de regres din contul Primăriei satului Bolohan și ÎM "Servicii Comunale Bolohan" în beneficiul Asociației profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" suma de 48 900,00, cu titlu de indemnizație de asigurare pentru cheltuieli de înmormântare și suma de 192 241,00 lei cu titlu de prejudiciul moral pentru deces, achitate în beneficiul moștenitorilor defuncților, dobânda de întârziere în mărime de 15 995,04 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul Primăriei satului Bolohan, avocat Mariana Kușnir, a înaintat cerere prin care a solicitat suspendarea examinării cauzei civile până la pronunțarea unei sentințe definitive pe marginea cazului de învinuire a lui Boldișor Efim. În susținerea cererii de suspendare a indicat că

la 30.07.2024, pe traseul Bolohan – Orhei, a avut loc accidentul rutier cu implicarea tractorului de model Lovol 904 cu nr/î ***** care avea cuplată remorca de model Tinaz *****, condus de către Boldișor Efim și avându-i ca pasageri pe ***** și *****. Urmare a decuplării remorcii de tractor acesta a derapat din partea dreaptă a carosabilului în șanțul de scurgere a apei unde s-a inversat, iar pasagerilor s-au cauza leziuni corporale incompatibile cu viața și au decedat.

Prin încheierea judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026, procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM „Servicii Comunale Bolohan", intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres a fost suspendat până la soluționarea definitivă a cauzei penale de învinuire a lui Boldișor Efim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. 5 CP.

Pentru a dispune astfel, instanța de fond a reținut faptul că acțiunea în regres a reclamantului AOAP "Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" nu este întemeiată exclusiv pe lipsa contractului de asigurare a mijlocului de transport implicat, ci necesită constatarea cumulativă a elementelor răspunderii delictuale: existența faptei ilicite, prejudiciul, legătura de cauzalitate și vinovăția persoanei chemate să răspundă.

Totodată, instanța a stabilit că este necesar să fie constatat nu doar faptul producerii accidentului și lipsa asigurării obligatorii, ci și persoana căreia îi este imputabilă producerea evenimentului rutier. Or, reclamantul își întemeiază acțiunea pe temeiurile prevăzute de lege privind existența răspunderii posesorului/proprietarului vehiculelor și a comitentului pentru faptele prepusului său.

În concluzie, a reținut faptul că soluționarea cauzei civile depinde de soluționarea aspectului privind vinovăția persoanei implicate în accidentul rutier, împrejurări ce justifică aplicarea art. 261 lit. h) Cod de procedură civilă și suspendarea procesului până la rămânerea definitivă a hotărârii pronunțate.

La data de 06 iulie 2026, Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" prin intermediul avocatului stagiar Viorica Potlog a formulat o cerere de recurs împotriva încheierii judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii prin care cauza să fie remisă spre continuarea judecării în instanța de fond.

Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră eronată soluția instanței de fond, aceasta fiind emisă cu aprecierea incorectă a tuturor circumstanțelor cauzei, fapt ce impune casarea actului judecătoresc.

Conform art. 261 lit. h) Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care, cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe. Totodată, conform art. 262 lit. e) Cod de procedură civilă, în asemenea situații procesul se suspendă până la rămânerea irevocabilă a hotărârii, deciziei, sentinţei sau încheierii judecătoreşti sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicţiei constituţionale – în cazurile prevăzute la art.261 lit.h).

Potrivit art. 262 lit. e) Cod Procedură Civilă RM, „Procesul se suspendă: e) până la data rămânerii irevocabile a hotărârii, deciziei, sentinţei sau încheierii judecătoreşti sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicţiei constituţionale – în cazurile prevăzute la art. 261 lit. h)".

Materialele cauzei atestă că prin Ordonanța Procurorului r-nul Orhei din 01.08.24, Boldișor Efim a fost pus sub învinuire potrivit art. 264 alin 4 CP (f.d. 130).

În acest context, Colegiul reține că, potrivit art. 261 lit. h) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească poate suspenda procesul, la cererea participanților la proces sau din oficiu, în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe.

Totodată, conform art. 262 lit. e) din același cod, în situația prevăzută la art. 261 lit. h), procesul se suspendă până la rămânerea irevocabilă a hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii judecătorești.

Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră întemeiate argumentele invocate de recurentul AO AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule", reținând că încheierea contestată a fost emisă cu aplicarea eronată a prevederilor legale ce reglementează suspendarea procesului civil, în lipsa constatării unei imposibilități obiective de examinare a cauzei până la soluționarea definitivă a procesului penal.

În conformitate cu art. 261 lit. h) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească poate suspenda procesul, la cererea participanților la proces sau din oficiu, în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluționarea unei alte cauze conexe. Totodată, potrivit art. 262 lit. e) din același cod, în situația prevăzută la art. 261 lit. h), procesul se suspendă până la rămânerea irevocabilă a hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii judecătorești.

Din interpretarea sistematică a normelor enunțate rezultă că suspendarea procesului civil în temeiul existenței unei alte cauze conexe reprezintă o măsură procedurală cu caracter excepțional, a cărei aplicare este condiționată nu doar de existența unei alte proceduri judiciare, ci și de imposibilitatea efectivă a instanței de a examina litigiul pendinte înainte de soluționarea acelei proceduri. Prin urmare, simpla existență a unui proces penal aflat în curs nu constituie, prin ea însăși, un temei suficient pentru suspendarea judecății civile, fiind necesară identificarea unei interdependențe juridice concrete între obiectul celor două proceduri.

La caz, Colegiul judiciar reține că, la 29 decembrie 2025, AO AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule" a sesizat instanța de judecată cu o acțiune în regres împotriva Primăriei satului Bolohan și Î.M. „Servicii Comunale Bolohan", solicitând recuperarea sumelor achitate cu titlu de indemnizații de asigurare pentru cheltuielile de înmormântare și prejudiciul moral cauzat prin decesul lui ***** și *****, precum și a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată. Ulterior, reclamantul și-a majorat pretențiile, solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 48 900,00 lei cu titlu de indemnizație de asigurare pentru cheltuielile de înmormântare, a sumei de 192 241,00 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru deces, a dobânzii de întârziere în cuantum de 15 995,04 lei și a cheltuielilor de judecată.

În vederea soluționării litigiului, instanța de fond a dispus suspendarea procesului civil până la soluționarea definitivă a cauzei penale în care Boldișor Efim este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) din Codul penal, apreciind că stabilirea conduitei ilicite și a vinovăției acestuia constituie o condiție prealabilă pentru determinarea răspunderii civile a pârâților.

Colegiul judiciar apreciază însă că această concluzie nu este suficient fundamentată din punctul de vedere al condițiilor impuse de art. 261 lit. h) din Codul de procedură civilă. Or, instanța de fond a echivalat necesitatea stabilirii circumstanțelor producerii accidentului rutier cu imposibilitatea examinării cauzei civile înainte de finalizarea procesului penal, fără a demonstra în ce măsură constatările ce urmează a fi făcute în cadrul procedurii penale împiedică instanța civilă să cerceteze și să aprecieze în mod autonom probele relevante pentru soluționarea pretențiilor deduse judecății.

Colegiul subliniază că obiectul procesului penal și cel al litigiului civil nu se suprapun în mod integral. În timp ce procedura penală urmărește stabilirea existenței infracțiunii și a răspunderii penale a persoanei învinuite, prezentul litigiu are ca obiect recuperarea, în ordine de regres, a sumelor achitate de reclamant în condițiile legii, ca urmare a producerii accidentului rutier în care au decedat două persoane.

Prin urmare, deși cele două proceduri au la bază un eveniment de fapt comun, această împrejurare nu determină, în mod automat, existența unei relații de prejudicialitate care să impună suspendarea procesului civil.

În acest context, Colegiul judiciar reține că instanța civilă este învestită cu examinarea unei acțiuni în regres îndreptate împotriva proprietarului vehiculului și a entității în a cărei folosință acesta se afla, reclamantul invocând temeiurile legale privind răspunderea pentru prejudiciul cauzat prin accidentul rutier, precum și obligația de recuperare a despăgubirilor achitate în lipsa unei asigurări obligatorii de răspundere civilă auto valabile. Astfel, soluționarea litigiului presupune examinarea raporturilor juridice dintre părți, determinarea temeiului juridic al regresului, verificarea condițiilor răspunderii civile și aprecierea probelor administrate în acest sens.

În mod particular, Colegiul constată că instanța de fond nu a delimitat suficient răspunderea penală a conducătorului vehiculului de răspunderea civilă ce poate reveni persoanelor chemate în judecată. Or, împrejurarea că Boldișor Efim are calitatea de învinuit într-o cauză penală nu exclude posibilitatea examinării în cadrul procesului civil a condițiilor în care pârâții ar putea răspunde pentru prejudiciul produs, în funcție de temeiul juridic concret al pretențiilor formulate și de probele administrate. Stabilirea răspunderii civile a pârâților nu presupune, în mod necesar, pronunțarea prealabilă a unei sentințe definitive de condamnare a conducătorului vehiculului, ci impune verificarea condițiilor prevăzute de normele de drept civil aplicabile raportului litigios.

De asemenea, Colegiul judiciar reține că, potrivit art. 1998 din Codul civil, obligația de reparare a prejudiciului cauzat printr-o faptă ilicită se stabilește în condițiile prevăzute de lege, prin raportare la conduita persoanei responsabile și la consecințele prejudiciabile produse. În consecință, instanța civilă are obligația de a determina, în limitele obiectului acțiunii și pe baza probelor administrate, existența temeiurilor răspunderii civile invocate de reclamant, fără ca simpla desfășurare a unei proceduri penale cu privire la același eveniment să o exonereze de această obligație.

Totodată, Colegiul observă că, potrivit susținerilor reclamantului, pârâta Primăria satului Bolohan nu contestă producerea accidentului rutier, implicarea tractorului aflat în proprietatea sa și faptul că acesta era condus de Boldișor Efim, fiind invocată inclusiv achitarea unor compensații către succesorii victimelor pentru cheltuielile de înmormântare. Aceste împrejurări, în măsura în care sunt confirmate prin materialele dosarului, urmează a fi apreciate de instanța de fond împreună cu celelalte probe relevante pentru stabilirea raporturilor juridice dintre părți și a temeiniciei pretențiilor formulate.

În acest context, Colegiul judiciar reține că instanța de fond a apreciat în mod eronat că stabilirea prealabilă a vinovăției penale a conducătorului vehiculului reprezintă o condiție obligatorie pentru soluționarea acțiunii în regres, fără a examina în mod distinct natura răspunderii civile imputate fiecărui pârât și fără a stabili în ce măsură soluționarea pretențiilor formulate depinde în mod efectiv de constatările ce urmează a fi stabilite în cadrul procesului penal.

De altfel, riscul invocat de instanța de fond privind posibilitatea pronunțării unor concluzii incompatibile cu cele din cauza penală nu poate substitui cerința legală a existenței unei imposibilități obiective de examinare a cauzei civile.

Suspendarea procesului nu poate fi dispusă exclusiv pentru a evita eventuale divergențe de apreciere asupra circumstanțelor de fapt, în absența demonstrării caracterului determinant al soluției din cauza conexă pentru dezlegarea litigiului civil.

O asemenea măsură trebuie să se întemeieze pe împrejurări concrete, care să evidențieze că instanța civilă nu poate continua judecata fără soluționarea prealabilă a celeilalte cauze.

În aceeași ordine de idei, Colegiul judiciar consideră că instanța de fond urma să verifice dacă aspectele cercetate în procesul penal sunt susceptibile de a fi stabilite și în cadrul procesului civil, prin administrarea și aprecierea probelor pertinente și concludente, precum și dacă soluția asupra acțiunii în regres depinde, în mod efectiv și necesar, de dezlegarea unei chestiuni care nu poate fi soluționată în cauza pendinte. Or, din motivarea încheierii contestate nu rezultă o asemenea analiză, instanța limitându-se, în esență, la constatarea existenței procesului penal și a necesității stabilirii vinovăției conducătorului vehiculului.

Prin urmare, Colegiul judiciar apreciază că instanța de fond a aplicat în mod extensiv prevederile art. 261 lit. h) din Codul de procedură civilă, fără a stabili întrunirea condiției esențiale privind imposibilitatea obiectivă de examinare a cauzei civile înainte de soluționarea procedurii conexe. Or, suspendarea procesului nu poate constitui o măsură automată, determinată de existența unei cauze penale referitoare la același eveniment, ci presupune justificarea concretă a necesității întreruperii temporare a judecății.

În aceste circumstanțe, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord concluzionează că argumentele recurentului referitoare la lipsa unui raport de prejudicialitate suficient demonstrat și la posibilitatea examinării autonome a pretențiilor civile sunt întemeiate. Încheierea contestată a fost emisă fără o justificare suficientă a imposibilității de soluționare a litigiului civil, motiv pentru care se impune casarea acesteia, cu remiterea cauzei la instanța de fond pentru continuarea judecării.

Colegiul reține faptul că casarea încheierii nu presupune anticiparea soluției asupra fondului litigiului și nici constatarea existenței sau inexistenței răspunderii civile a pârâților, aceste aspecte urmând a fi stabilite de instanța de fond în urma cercetării complete și nemijlocite a probelor și a aplicării normelor de drept material incidente.

În consecință, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de AO AP „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, de a casa încheierea Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23 iunie 2026 și de a remite cauza la aceeași instanță pentru continuarea judecării.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.427 lit. „c”, 428 CPC al RM, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

Decide:

Recursul declarat de avocatul Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” prin intermediul avocatului stagiar Viorica Potlog se admite.

Încheierea judecătoriei Orhei (sediul Central) din 23.06.2026, în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de către Asociația obștească asociația profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva Primăriei satului Bolohan, ÎM „Servicii Comunale Bolohan”, intervenient accesoriu Boldișor Efim privind încasarea indemnizației de asigurare și prejudiciul moral pentru deces în ordine de regres, prin care cererea privind suspendarea procesului a fost admisă, se casează integral cu emiterea unei soluții după cum urmează:

Cererea reprezentantului Primăriei satului Bolohan, avocat Mariana Kușnir privind suspendarea examinării cauzei civile până la pronunțarea unei sentințe definitive pe marginea cazului de învinuire a lui Boldișor Efim privind suspendarea procesului, se respinge.

Cauza se remite Judecătoriei Orhei (sediul Central) pentru continuarea judecării.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii: Alina Țihonschi Mariana Sajin